

Program 2021

Herning

Folkeuniversitetet

Mød
forskerne

Find vejen til det
meningsfulde
arbejdsliv

Michael Nørager
Lektor i innovation og
forandringsledelse
Aarhus Universitet

I fællesskab *bliver vi klogere*

I en tid, hvor mange af os har været afskåret fra fællesskabet - om det har været arbejdspladsen, skolen eller fra kulturelle oplevelser, mærker vi, at netop fællesskabet, som vi ofte tager for givet, faktisk har rigtig stor betydning for vores liv. Det at stille hinanden spørgsmål og at opleve sammen, bliver pludselig udfordret.

Heldigvis har vi fundet nye veje - også i Folkeuniversitetet. Vi har lært at være sammen på afstand og hver for sig. Vi kan blive klogere på distancen - ved at deltage i forelæsninger, der bliver livestreamet, eller vi kan sidde med god afstand i auditorierne - og begge steder mærker vi alligevel fællesskabet. For der sker det: Der formidles viden, der inspireres, der reflekteres, og der udveksles holdninger. Vi møder den levende formidling, der er afgørende for den levende debat. Og vi bliver engagerede medborgere og klogere på verden omkring os.

Kig i programmet. Lad dig inspirere. Hvad kunne du tænke dig at blive klogere på?

Vi ses på Folkeuniversitetet.

Iben Østerbye

Formand for Folkeuniversitetets programråd i Herning

Folkeuniversitetet er viden for alle

Viden er nøglen til at forstå verden omkring os. På Folkeuniversitetet deler forskere og faglige eksperter deres viden med alle, der har lyst til nye indsigter. Der er ingen adgangskrav, og du kan komme en enkelt aften eller følge en række af forelæsninger. Der starter nye hold hele tiden. Du kan også få viden hjem i stuen med livestreamede forelæsninger, eller lige ind i ørerne fra Radio4 eller som podcasts, hvor vi hver dag inviterer forskere ind i vidensprogrammerne 'Kraniebrud' og 'Vildspor'.

Forelæsninger i trygge rammer

I forhold til COVID-19 følger vi løbende myndighedernes retningslinjer for offentlige foredrag, herunder anbefalingerne omkring afstand, hygiejne og rengøring. Læs mere på fuau.dk. Vær opmærksom på, at hold bliver hurtigere udsolgt, da vi kører med stærkt nedsat kapacitet i alle lokaler.

Få nyhederne først

Tilmeld dig Folkeuniversitetets nyhedsbrev på fuau.dk og følg os på [facebook.com/fuherning](https://www.facebook.com/fuherning), og få information om bl.a. særrangementer og særlige tilbud.

Indhold

Samfund og verden	s. 4
Arbejdsliv, ledelse og kommunikation	s. 8
Psykologi og sundhed	s. 12
Natur og univers	s. 16
Religion og filosofi	s. 18
Arkæologi og historie	s. 22
Kunst, litteratur og musik	s. 24

Tilmeld dig på fuau.dk

- Gå ind på hjemmesiden fuau.dk
- Søg på titel eller holdnummer
- Klik på holdet, og betal med kort eller MobilePay

Har du spørgsmål?

Kontakt os på info@fuau.dk eller 8843 8000.
Se åbningstider på fuau.dk.

Undervisningssted

Folkeuniversitetets undervisning foregår på Aarhus Universitet i Herning – med mindre andet er angivet. Du kan altid finde adresse og lokale på det enkelte hold på fuau.dk.

AU, Campus Herning
Birk Centerpark 15
7400 Herning

Samfund og verden

Danmarks fremtid

Holdnummer: 2113-233

Tid: 28/1, 7 torsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 950 kr., studerende 505 kr.

Hvor er Danmark på vej hen? Man skal ikke kigge langt tilbage i historien, før man ser et noget andet Danmark end det, vi kender i dag. For to generationer siden, i 50'erne, var Danmark fortsat et landbrugsland med befolkningen spredt over landet og med nøjsomhed i blodet efter en gruppvækkende verdenskrig. For en generation tilbage, i 80'erne, var Danmark præget af arbejdsløshed og kartoffelkur, men også af Den Kold Krigs afvikling og en gryende optimisme. Hvor er Danmark nu, og hvor er landet om en eller to generationer?

- 28/01: Demokrati – hvordan sikrer vi demokratiets fundament? Lokalt, nationalt og internationalt?** Peter Munk Christiansen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet, og bestyrelsesformand for Det Frie Forskningsråd
- 04/02: Arbejdsmarked – hvilke kompetencer har vi brug for i fremtiden?** Torben Tranæs, forskningsdirektør og medlem af formandskabet for Det Økonomiske Råd
- 11/02: Ulighed – hvilke borgere skal vi tage vare på i fremtiden?** Carsten Jensen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 18/02: Sundhed – hvordan skal vi kurere fremtidens sygdomme?** Jes Søgaard, professor i sundhedsøkonomi, Syddansk Universitet
- 25/02: Flygtninge – hvilke løsninger kan vi tilbyde fremtidens flygtninge?** Peter Nannestad, professor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet
- 04/03: Klima – hvilke klimaudfordringer står vi overfor? Og hvordan løser vi dem?** Jørgen Elmeskov, rigsstatistiker, Danmarks Statistik
- 11/03: Konkurrencestaten – mellem reform og reaktion.** Ove Kaj Pedersen, dr.phil., professor emeritus i komparativ politisk økonomi

USA efter valget

Holdnummer: 2113-232

Tid: 3/2, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Det amerikanske valg er slut. Folket har talt. Vi ser tilbage på, hvordan det intense valg gik. Og vi dykker ned i den politiske virkelighed, som USA står tilbage med. Hvad er det for en præsident, som skal forsøge at lede landet de næste fire år? Vil USA kunne fungere politisk, og hvordan er temperaturen i samfundet og i folkehavet?

- 03/02: Valget i 2020: Hvordan det gik.** Mette Nøhr Claushøj, ekstern lektor i amerikansk politik, Københavns Universitet
- 10/02: Hvem bestemmer i USA?** Kongressen vs. præsidenten. Mette Nøhr Claushøj, ekstern lektor i amerikansk politik, Københavns Universitet
- 24/02: USA's retssystem: En politisk kamplads?** Jørgen Albæk Jensen, professor i forfatningsret, Aarhus Universitet
- 03/03: Folkesjælen: Et splittet USA?** Anne Mørk, ph.d. i amerikanske studier
- 10/03: USA og verden: Hvad kan vi forvente os?** Jakob Sinding Skøtt, ph.d. i statskundskab, lektor i samfundsfag, Nyborg Gymnasium

Demokratiet lever i bedste velgående denne aften på Folkeuniversitetet. Men hvordan sikrer vi demokratiet i fremtiden? Følg 'Danmarks fremtid' side 4.

Indblik i Mellemøsten

Holdnummer: 2113-231

Tid: 3/2, 8 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 1075 kr., studerende 565 kr.

Mellemøsten er et af verdens brændpunkter. Det er en kompleks region, hvor forskellige kulturer, politiske dagsordener og økonomiske betingelser både mødes og støder sammen. Langvarige kriser i Syrien og Yemen, et presset Iran, enorme flygtningestrømme, kup og demonstrationer har alt sammen præget mediebilledet om regionen i de seneste år. Men hvor er Mellemøsten på vej hen? Det forsøger forelæsningsrækken at give nogle bud på ved både at se på regionen som helhed og de enkelte landes særlige betingelser.

03/02: Irak. Helle Lykke Nielsen, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

10/02: Yemen. Maria-Louise Clausen, postdoc, Dansk Institut for Internationale Studier

17/02: Iran. Misha Zand, cand.mag., Iran-analytiker

24/02: Israel og Palæstina. Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

03/03: Golfstaterne. Martin Hvidt, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

10/03: Libanon. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

17/03: Syrien. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

24/03: Tyrkiet. Dietrich Jung, professor i historie, Syddansk Universitet

Danmarks sprog over sø og land

Holdnummer: 2113-026

Tid: 20/3, 1 lørdag, kl. 10.30-14.30

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Underviser: Michael Ejstrup, specialkonsulent, Folketingets Administration

Sproglig mangfoldighed trives i Danmark og vil uden tvivl også fremover være en del af vores hverdag. Skoler og medier har i flere hundrede år brugt københavnsk som rettesnor for rigtigt og forkert dansk; uden at skelne klart mellem skrift og tale. Vi har bestemt både smag og fine fornemmelser, når det gælder sprog. Vestjysk, sønderjysk og sydsjællandsk er så godt som ukendt for andre end dem, der taler sprogene, og får sjældent plads i offentlig tale. Tiden er inde til at øge fokus på forskellene og glæde sig over vores sprudlende sproglige mangfoldighed.

På vej til Japan

Holdnummer: 2123-209

Tid: 8/9, 3 onsdage, kl. 17.15-21.15

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Japan er rykket tættere på, og det er blevet lettere at tage dertil. Men en rejse kan ændre karakter, hvis man ved noget på forhånd. Hvad er japanerne for et folk, og hvilken historie bærer de med sig? Hvordan oplever man bedst deres byer, haver og huse, og hvad er egentlig baggrunden for deres særegne arkitektur? Hvilke bøger kan man læse, og hvilke film bør man se før rejsen for at få inspiration til alternative oplevelser? Og hvad er det for et sprog, vi møder? Hør også om de mange forskellige typer af mad, spisesteder, om kokkeskoler og ikke mindst om de små barer.

08/09 17:15: Historien i Japans nutid. Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet

19:30: Liv og død i fire japanske film-perler. Rasmus Brendstrup, cand.mag. i moderne kultur og kulturformidling og programredaktør, Cinemateket

15/09 19:30: Japansk arkitektur og rumopfattelse. Anders Brix, arkitekt, tidl. professor ved Kunstakademiets Arkitektskole

22/09 17:15: Litteraturen og sproget. Mette Holm, oversætter og cand.mag. i japansk

19:30: Maden på turen. Katrine Klin-ken, kok, mad- og rejseskribent

Forstå din verden

Holdnummer: 2123-132

Tid: 27/10, 7 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 950 kr., studerende 505 kr.

Verden er i konstant bevægelse: Konflikter bliver til krige, traktater underskrives, og politiske håndtryk udveksles hen over bonede gulve. Men hvad er historien bag det, der sker? Hvad adskiller de forskellige regioner, og hvilken viden bringer os nærmere en forståelse af Europa, Mellemøsten, USA, Afrika, Latinamerika og Asien? Få stillet skarpt på de konflikter, bevægelser og politiske problemstillinger, forskerne mener, er vigtigst for at forstå verden i dag.

27/10: USA. Anne Mørk, ph.d. i amerikanske studier

03/11: Europa og EU. Jens Ladefoged Mortensen, lektor i statskundskab, Københavns Universitet

10/11: Mellemøsten og Nordafrika. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

17/11: Afrika. Holger Bernt Hansen, professor emeritus i afrikastudier, Københavns Universitet

24/11: Asien. Clemens Stubbe Østergaard, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

01/12: Latinamerika. Jan Gustafsson, lektor i latinamerikanske studier, Københavns Universitet

08/12: Østeuropa og Rusland. Søren Riishøj, lektor emeritus i statskundskab, Syddansk Universitet

Sundhedsvæsenet efter COVID-19

Holdnummer: 2123-131

Tid: 13/11, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Underviser: Kjeld Møller Pedersen, professor i økonomi, Syddansk Universitet

Coronakrisen har vendt op og ned på mange ting. Vores sundhedsvæsen er blevet testet som aldrig før, og effekterne af krisen skal vi leve med i årevis. Vi har også lært meget nyt. Diskussionen om fremtidens sundhedsvæsen er mere aktuell end nogensinde og må nu ses i et nyt lys. Hvad har vi lært? Kan vores sundhedsvæsen stå distancen? Hvordan skal og kan der prioriteres i fremtiden? Hvilken struktur giver danskerne den bedste sundhed, og hvad vil vi betale for det?

Lyt til forskerne i Radio4 og som gratis podcast i programmerne 'Kraniebrud' og 'Vildspor'

Forskellighed og empati skaber mening og udvikling

Af Noa Kjærsgaard Hansen

Vi er styret af et effektivitetsparadigme, som ikke længere er tidssvarende. Stærke relationer og tydelige formål er nøgleord for en nødvendig udvikling af virksomheder i dag, mener Michael Nørager, lektor ved Institut for Forretningsudvikling og Teknologi på Aarhus Universitet.

Et par andre medarbejdere hilser på Michael Nørager i kantinen: "Der kommer Emeritus", siger de og griner indforstået. Michael Nørager har i over 20 år arbejdet med at formidle og undervise i organisations- og ledelsesteori ved Institut for Forretningsudvikling og Teknologi på Aarhus Universitet, hvor han især har beskæftiget sig med udvikling af virksomheder i en mere medmenneskelig retning. Og det er, som han giver udtryk for, ikke nogen tilfældighed.

"Min identitet kredser grundlæggende om, at sammen er vi stærkest. Og jeg arbejder med, hvordan vi kan have relationer, der er stærke nok til, at vi kan finde nye løsninger. Derfor elsker jeg mit job. Det giver så meget mening," siger han med et stort smil.

Engang var innovation bare et buzzword

Da Michael Nørager selv lavede sit ph.d.-projekt om innovation i små og mellemstore virksomheder, talte man om det som en døgnflue. Men i dag er der stadig stor efterspørgsel efter udvikling i både den offentlige og private sektor. Udfordringen ligger dog et andet sted, forklarer Nørager:

"Det er nemt nok at definere udviklingspotentialer, men det er svært at operationalisere. Det er svært at forene med den klassiske, rationelle ledelsesfilosofi, som er meget kvantitativ, målbar og præget af styring. Der, hvor den offentlige sektor siger New Public Management, siger den private sektor Key Performance Indicator. Det går dårligt i spil med det innovative. I stedet bliver det innovative en skåltale."

Det går langsomt i den rigtige retning

Spørger man lektoren om, hvordan det står til med denne udvikling mod, at virksomheder bliver mere empatiske, og medarbejdere i højere grad finder mening i deres arbejdsliv, så er det korte svar, at det går i den rigtige retning. Men langsomt. Når han selv er ude at tale med virksomhederne, tager de godt imod det, men udfordringen opstår, når de ser, at udvikling ikke er noget, der sker overnight:

"Vi ser langt overvejende ledere, der er meget rationelt styrende. De har et behov for at kunne regne sig frem til det hele. Det er en gammel arv, der går helt tilbage til de økonomiske teorier, der igangsatte industrialiseringen, hvor succeskriteriet hurtigt blev meget produktion til en billig pris. Det store spørgsmål i 2020 er efter min mening, om det stadig er det rigtige paradigme."

Læs hele artiklen på fuaa.dk

Mød Michael Nørager til forelæsningsen om 'Det meningsfulde arbejdsliv – indsigter, forståelse og udvikling' side 9.

Arbejdsliv, ledelse og kommunikation

Kunsten at dvæle i dialogen

Holdnummer: 2113-003

Tid: 20/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 735 kr., studerende 435 kr.

Bog: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

Underviser: Reinhard Stelter, professor i coaching- og sportspsykologi, Københavns Universitet

Coaching er blevet et betydningsfuldt redskab i hverdagen, fordi samfundet hele tiden stiller nye krav til kompetenceudvikling, læring, ledelse samt team- og organisationsudvikling. Coaching kan hjælpe til at skabe ny viden og mestring af sociale forhandlinger. Dagen dykker ned i coaching og coachingspsykologiens verden og beskæftiger sig med aktuel samfundsforskning, nye læringsteorier og diskurser om det personlige lederskab. Lær, hvordan du med det nye udviklingsværktøj 'Tredje generations coaching®', kan være med til at udvikle værdiorienterede samtaler, der skaber ny viden, refleksioner og perspektiver. Forelæsningerne bygger på bogen 'Kunsten at dvæle i dialogen' (Dansk Psykologisk Forlag).

Pausen under pres – pausens betydning for hjernen, læring og trivsel

Holdnummer: 2113-037

Tid: 20/3, 1 lørdag, kl. 10.15-16.15

Pris: 695 kr., studerende 380 kr.

Undervisere: Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet, og Lærke Egeford, læge, forfatter og billedkunstner

Pausen er under pres. Vi halser gennem livet uden virkeligt at stoppe op. Vi bliver stressede og syge, vi lærer og arbejder dårligere – hele vores kognitive potentiale lider under dette evige jag. Vi bilder os ganske vist ind, at vi stopper op og giver plads til os selv, men gør vi nu også det? I forløbet vil vi se nærmere på vores kognitive funktioner og læring. Vi vil behandle konsekvenserne af den pauseløse hverdag og tage fat i den ægte pause, hjernepausen, og dens betydning for vores dagligdag og tankevirksomhed. Deltagerne vil få masser af råd og teknikker til at få lagt pauser ind i hverdagen.

Arbejdsrelationer og relationsarbejde

Holdnummer: 2113-006

Tid: 25/3, 1 torsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Bog: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

Underviser: Camilla Raymond, cand.psych. og organisationspsykolog

Forløbet kaster lys over, hvordan man kan arbejde med processer, der involverer mennesker, som skal ledes fra et sted til et andet. Det ligger i sådanne processers natur, at vi ikke kan kontrollere dem, uanset hvilken kasket vi har på. Men vi kan udvikle vores evner til at mestre dem. Med afsæt i organisationspsykologiske teorier præsenteres nye metoder og værktøjer, der kan give os farbare veje at gå. Få bl.a. indblik i værktøjerne 'Håndslag' og 'Klar Tale', der kan hjælpe os med at lave aftaler, der forpligter. Forelæsningen er baseret på bogen 'Arbejdsrelationer & Relationsarbejde' (Dansk Psykologisk Forlag).

Det meningsfulde arbejdsliv – indsigter, forståelse og udvikling

Holdnummer: 2123-265

Tid: 13/10, onsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Underviser: Michael Nørager, ph.d. og lektor i innovation og forandringsledelse, Aarhus Universitet

Det gælder for både ledere og medarbejdere, at vi kan frisætte store potentialer, når vi udvikler evnen til at forstå hinandens perspektiver. Det er, når vi integrerer vores forskellige synspunkter og vidensområder, at nye løsninger opstår på arbejdspladsen. Den meningsfulde proces starter der, hvor trygheden tillader, at vi ærligt tilkendegiver, hvad vi er gode til. Men også hvad vi ikke er gode til. En sådan udvikling starter med en større selvindsigt, som bidrager til en positiv indvirkning på selvværdet og selvrespekten. Når man ved, hvad man kan bidrage med, kan man åbent og tillidsfuldt tale med sine kolleger om nye opgaveløsninger. Uanset om man er leder eller medarbejder. Få nye indsigter om det meningsfulde arbejdsliv og konkrete løsningsforslag til dine fastlåste udfordringer.

Den retoriske værktøjskasse

Holdnummer: 2123-260

Tid: 27/10, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 1075 kr., studerende 565 kr.

Bliv klogere på alt fra kropssprogets indflydelse på kommunikationen til den gode argumentations grundtrin, når vi åbner for en værktøjskasse fuld af retoriske hjælpemidler. Vi sætter fokus på, hvad forberedelse gør for din præsentation, det gode skriftsprogs betydning for teksten, stemmeføring i mundtlige præsentationer og fortællinger, der gør en forskel. Få et grundigt indblik i kommunikationens forskellige facetter og en række konkrete redskaber til at blive en bedre kommunikator.

27/10: Introduktion til retorikkens verden.

Sofie Venge Madsen, studielektor i retorik, Aarhus Universitet

03/11: Retorisk argumentation.

Sofie Venge Madsen, studielektor i retorik, Aarhus Universitet

10/11: Forberedelse, der fremmer dit nærvær.

Linda Greve, ph.d., formidlingschef, Science Museerne på Aarhus Universitet

17/11: Kropssprogets betydning – om præsentation, stemmebrug og nervøsitet.

Linda Greve, ph.d., formidlingschef, Science Museerne på Aarhus Universitet

24/11: Tekster, der rykker.

Mette Sejersen, konsulent og ekstern lektor i retorik, Aarhus Universitet

01/12: Fortællinger, der gør en forskel.

Stefan Iversen, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Ledelse der virker

Holdnummer: 2123-270

Tid: 3/11, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 950 kr., studerende 505 kr.

Tilrettelæggelse: Samarbejde med Kronprins Frederiks Center for Offentlig Ledelse, Aarhus Universitet

God ledelse er vigtigt. Det er politikere, ledere og medarbejdere alle enige om. Men hvordan bliver man en god leder? Og hvad er effekterne af god ledelse? Ligesom konkurrencesvømme- re har ledere brug for at træne hele tiden for at blive ved med at være gode. Der er heller ingen, der er fødte ledere: Det er noget, man skal lære, dels igennem systematisk ledelses- udvikling og dels ved at gøre det. På dette forløb afliver vi myterne og sætter fokus på ledelse, der virker.

03/11: Er offentlig ledelse noget særligt?

Lars Dahl Pedersen, seniorrådgiver, Kronprins Frederiks Center for Offentlig Ledelse, AU

10/11: Digital distanceledelse.

Mathilde Winsløw Albertsen, ph.d.-studerende ved i statskundskab, Kronprins Frederiks Center for Offentlig Ledelse, AU

17/10: Risiko ledelse i offentlige organisa- tioner.

Emily Tangsgaard, ph.d.-studerende i statskundskab, Kronprins Frederiks Center for Offentlig Ledelse, AU

24/11: Horizontal ledelse – når opgaver og brugere krydser organisatoriske grænser.

Anders Barslund Grøn, ph.d.-studerende i statskundskab, Kronprins Frederiks Center for Offentlig Ledelse, AU

02/12: Personlighed, identitet og ledelse.

Oluf Gøtzsche-Astrup, adjunkt i statskundskab, Kronprins Frederiks Center for Offentlig Ledelse, AU og Mathilde Cecchini, adjunkt i statskundskab og Kronprins Frederiks Center for Offentlig Ledelse, AU

Iværksætteri i praksis

Holdnummer: 2123-137

Tid: 13/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Underviser: Maria Ovesen, cand. psych., ph.d. og rådgiver i bæredygtigt iværksætteri

Iværksætteri er blevet et buzzword. Man kan dog godt få indtrykket af, at det er en lukket klub for udadvendte, højtråbende typer, som har fået en g-e-n-i-a-l idé. Virkeligheden er dog mere nuanceret. Heldigvis. De færreste idéer er geniale, når de først udtænkes – udfordringen består i at teste og udvikle idéerne længe nok, så de bliver gode. Målet med dagen er at afmystificere iværksætterproce- sen og udfolde bevægelsen fra spæd idé til velfungerende forretning med afsæt i masser af eksempler og prak- tiske øvelser. Vi kommer til at arbejde med idégenerering og udvælgelse, testning af idéer og indsigt i styrker og svagheder.

Lederskam

Holdnummer: 2123-140

Tid: 8/12, 1 onsdag, kl. 17.30-21.30

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Bog: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

Underviser: Elsebeth Hauge, cand. merc. og ledelsesrådgiver

8 ud af 10 ledere føler sig ensomme på jobbet. Flotte udsagn om, at der i ledelse er plads til fejl og tvivl, er ofte en løgn. Skam er noget, vi alle kender til, og hvis du har modet til at dele dine fejl, skamfulde handlinger og fordomsfulde tanker med dine kolleger, så har det en effekt på både samarbejde, synergier og bundlinje i virksomheden. Med afsæt i bl.a. psykologiske teorier og eksempler fra ledere og topchefer i hele Danmark får du denne aften et indblik i, hvad lederskam er. Hør bl.a. om skammens forsvarsmekanismer, og hvordan mo- det og handlekraften styrkes. Under- visningen tager afsat i 'Lederskam' (Business Plus).

Vi følger myndighedernes retningslinjer om afstand, hygiejne og rengøring. Vær opmærksom på, at hold bliver hurtigere udsolgt pga. nedsat deltagertal i lokalerne

Heldagskurser i Herning og Aarhus

Morgenkaffe
og frokost
er inkluderet

Få viden, inspiration og konkrete værktøjer til arbejdslivet. Tilbring en lærerig dag i de smukke omgivelser på Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum i Herning eller på Moesgaard Museum i Aarhus.

Mødefacilitering (Herning)

Holdnummer: 2113-145

Tid: 22/3, 1 mandag, kl. 10.00-16.00 (dørene åbner 9.30)

Pris: 1275 kr. (inkl. morgenbolle, frokost, kaffe og entré til museet)

Sted: Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum, Birk Centerpark 1

Underviser: Ib Ravn, lektor i organisatoriske vidensprocesser, Aarhus Universitet

Hvordan får man møder, der er værdiskabende, effektive, involverende, muntre, korte og fåtallige? Det gør man ved at facilitere dem, det vil sige styre deres form stramt og venligt. Facilitering er en form for myndig og inkluderende mødeledelse, der næsten umærkeligt bringer det bedste frem i mødedeltagerne. Forløbet introducerer en række redskaber til mødefacilitering, og deltagerne afprøver dem i mindre, faciliterede grupper. Central er den kunst at fokusere en diskussion, når en meget-talende mødedeltager har sadlet kæphesten og er på vej ud over prærien. Vi skal også øve, hvordan man med faciliterende spørgsmål kan kvalificere et møde, der ledes af en anden person.

Hverdagens konflikter (Aarhus)

Holdnummer: 2111-294

Tid: 24/3, 1 onsdag, kl. 10.30-16.15

Pris: 1275 kr. (inkl. morgenkaffe og frokost)

Sted: Moesgaard Museum, lokale 302, Moesgård Alle 15

Underviser: Elisabet Skov Nielsen, ledelseskonsulent og cand.psych., UKON

Det kan give anledning til både grin og alvor, når vi tænker tilbage på hverdagslivets små og store konflikter. De fleste af os oplever jævnligt sammenstød med andre mennesker på arbejdspladsen og i privaten – det er en fast del af vores sociale liv. Alligevel kan selv mindre konflikter vække et stort ubehag hos os, fordi de kan gøre ondt på vores relationer og igangsætte reaktionsmønstre hos os selv, som vi ikke bryder os om og har svært ved at styre. Få en introduktion til hverdagens konflikter med viden og øvelser, som gør dig bevidst om, hvordan daglige samspil kan eskalere til konflikt – og hvad du selv kan gøre, for at handle på gode måder, når det sker.

Præsentationsteknik – slip frygten og grib publikum (Aarhus)

Holdnummer: 2111-328

Tid: 24/3, 1 onsdag, kl. 10.30-16.15

Pris: 1275 kr. (inkl. morgenkaffe og frokost)

Sted: Moesgaard Museum, lokale 301, Moesgård Alle 15

Underviser: Rikke Dinnetz, cand.mag. i kommunikation, lektor, journalist og forfatter

Vil du gerne blive endnu bedre til at tale foran en forsamling og brænde igennem med dit budskab? Ville du ønske, at du kunne slippe nervøsiteten og hvile i dig selv, når du står over for et publikum? Og har du brug for teknikker til at argumentere, så dine modtagere tager vel imod det, du siger? Så vær med denne dag, hvor vi stiller skarpt på præsentationsteknik. Lær bl.a., hvordan du bruger dit kropssprog og din stemme hensigtsmæssigt. Hvordan du fanger dit publikum og opnår dit ønskede outcome. Hvordan du strukturerer en tale – uanset om det er et mødeoplæg, et foredrag eller en konfirmationstale. Og hvordan du slipper din nervøsitet og brænder igennem.

Folkeuniversitetet *anbefaler*

Få ideer til, hvad du skal opleve i foråret.

Hold fast i *det enkle liv*

Coronakrisen har mindet os om værdien i et mere enkelt liv, hvor vi sænker farten og giver plads til nuet, fordybelsen og samværet med dem omkring os.

Hverdagens udfordringer. Start 28/1, side 12

Det meningsfulde liv. 20/3, side 19

Kunsten at dvæle i dialogen. 20/3, side 8

Pausen under pres. 20/3, side 8

Humor for alvor. 24/3, side 13

Bag om sorg. 25/3, side 13

Filosofi og fællessang: Tillid og fællesskab. 25/3, side 19

Livskvalitet – grib det gode liv. Start 8/9, side 13

Følg forelæsninger hjemmefra

I 2020 har over 30.000 deltagere fra hele landet fulgt Folkeuniversitetets livestreams. Vi fortsætter succesen i 2021, hvor du med et enkelt klik kan åbne en ny verden af viden. Se alle livestreams på side 20.

Bestsellers

Hvordan tegner fremtiden sig for USA og verden med Biden i Det Hvide Hus? Kan vi spise os til et bedre mentalt helbred? Følg forelæsnings-er, der er blevet bestsellers i vores afdelinger i Aarhus og København.

Den gådefulde hjerne. Start 27/1, side 13

Retsmedicin og drab. 27/1, side 13

USA efter valget. Start 3/2, side 4

Indblik i Mellemøsten. Start 3/2, side 5

Johannes V. Jensens 'Kongens fald'. 20/3, side 24

Hjernemad. Start 27/10, side 14

Kender du en psykopat? 27/10, side 14

Viden på vandreturen

Gå dig klog på vandringer med historikere, en filosof eller en svampe-ekspert. Eller få viden om dyr, planter, rav og fossiler – og inspiration til store oplevelser i den danske natur.

Alt hvad du bør vide om Danmarks natur. Start 10/2, side 16

Byvandring. Start 7/4, side 22

På skattejagt i naturen. Start 8/9, side 17

Gå dig klog – filosofisk vandretur. 19/9, side 19

Svampenes verden. 19-20/9 (Silkeborg/Aarhus), se fuau.dk

Psykologi og sundhed

Retsmedicin og drab

Holdnummer: 2113-053

Tid: 27/1, 1 onsdag, kl. 17.15-19.00

Pris: 195 kr., studerende 145 kr.

Underviser: Asser Hedegård Thomsen, speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet

Retsmedicinske problemstillinger omtales jævnligt i forbindelse med kriminalsager og indgår ofte i bøger, film og tv-serier. En væsentlig del af retsmedicinerens arbejde er at undersøge afdøde for at afgøre, om de er slået ihjel af en anden person. Dette kan til tider volde problemer. Hvad nu hvis der er en enkelt stiklæsion i brystet på en person, og kniven sidder i brystet? Så kan der i princippet være tale om alle tre unaturlige dødsånder: ulykke, selvmord eller drab. Hør om Asser Hedegård Thomsens dagligdag som retsmediciner og de foreløbige fund i et større forskningsprojekt om drab i Danmark.

Den gådefulde hjerne

Holdnummer: 2113-274

Tid: 27/1, 6 onsdage, kl. 19.30-21.15
Ingen undervisning 17/2

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Hjernen har muliggjort, at mennesket har gået på Månen, skabt mesterværker inden for filosofi, kunst, litteratur og musik og frembragt avancerede tekniske hjælpemidler. I sidste ende er vores hjerne kommandocenteret for alt i vores liv. Bliv klogere på forskellige områder af den gådefulde hjerne.

27/01: Introduktion til din hjerne. Leif Østergaard, professor i neurovidenskab og centerleder, Aarhus Universitet

03/02: Den lærende hjerne. Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet

10/02: Den sociale hjerne. Kristian Tylén, lektor i kognitionsvidenskab, Aarhus Universitet

24/02: Den afhængige hjerne. Kristine Rømer Thomsen, ph.d. i medicin, lektor ved Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet

03/03: Den sovende hjerne. Ali Amidi, adjunkt i psykologi, Aarhus Universitet

10/03: Den stressede hjerne. Tanja Kirkegaard, adjunkt i psykologi, Aarhus Universitet

Hverdagens udfordringer

Holdnummer: 2113-199

Tid: 28/1, 5 torsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Vi kommer alle til at stå i svære situationer i livet. Fra småirritationer i parforholdet til livskriser, der former os og sætter kursen for vores liv. Hvis der dog bare fandtes en manual, så vi kunne slå de gode løsninger op! Det gør der ikke. Men der findes forskere, der arbejder med teorier og metoder, som kan give inspiration, perspektiver og værktøjer til at navigere i hverdagens udfordringer.

28/01: Parforhold og kærlighed. Asger Neumann, psykolog og ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet

04/02: Bliv ven med dine tanker – om meta-kognitiv terapi. Ina Skyt, psykolog og ph.d. i psykologi, Aarhus Universitet

11/02: Den kære og svære familie. Per Schultz Jørgensen, professor emeritus i socialpsykologi, Aarhus Universitet

18/02: Tab og sorg. Mai-Britt Guldin, psykolog og seniorforsker i sorg, Aarhus Universitetshospital

25/02: Trivsel og positiv psykologi i hverdagen. Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet, samt ekstraordinær professor, North-West University, South Africa

Humor for alvor

Holdnummer: 2113-075

Tid: 24/3, 1 onsdag, kl. 17.30-21.30

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Undervisere: Jan Wejse Svarrer, cand.mag. i dramaturgi og komiker og Lars Møller, journalist

"Om ti år kan vi grine af det." Men hvorfor vente ti år? Hvorfor ikke forsøge at se det sjove med det samme og bruge humorens potentialer målrettet i hverdagen? Humor er en livsanskuelse og kan bruges som en effektiv personlig copingstrategi, der kan skabe større livsglæde i hverdagen. Humor åbner sluserne og sænker paraderne, og forskning peger desuden på, at humor fremmer forståelsen. Denne aften sætter vi fokus på humorens rolle i kommunikation og i hverdagslivet, og vi kommer omkring humoren lige fra Freuds teorier om vitsen til humorens konkrete mekanikker.

Bag om sorg – Mikkel Frey Damgaard og Mai-Britt Guldin

Holdnummer: 2113-265

Tid: 25/3, 1 torsdag, kl. 17.15-19.00

Pris: 195 kr., studerende 145 kr.

Medvirkende: Mikkel Frey Damgaard, journalist, og Mai-Britt Guldin, psykolog og seniorforsker i sorg, Aarhus Universitetshospital

Sorgforsker Mai-Britt Guldin tager os med bag om sorgen i selskab med journalist og TV-vært Mikkel Frey Damgaard, der selv har haft sorgen tæt inde på livet, da han som otteårig mister sin far til selvmord. Med programrækken 'Selvmordstanker' på P1 og bogen 'Sørgekåben' jagter Mikkel Frey Damgaard den skygge, som selvmordet kastede over ham og familien. Hvordan giver vi sorgen og dens følgevirkninger plads og lærer at leve med dem? Denne aften tager vi livtag med sorgen og finder ud af, hvordan vi kommer styrkede igennem den med input fra både forskning og personlige erfaringer.

Kort og godt om gigt, Slid-, urinsyre- og leddegigt

Holdnummer: 2113-108

Tid: 25/3, 1 torsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Underviser: Mogens Pfeiffer Jensen, overlæge og klinisk lektor i reumatologi, Aarhus Universitet

Smerter, ømme og stive led og nedsat bevægelighed. Gigt er fællesbetegnelsen for over 200 sygdomme i bevægeapparatet. Men hvad er gigt egentlig? Hvad er forskellen på slid-, urinsyre- og leddegigt, og hvad kan man selv gøre for at bevare et godt og aktivt liv? Hør om sygdommenes årsager, symptomer og behandlingsmuligheder, og få indblik i den nyeste forskning på området.

Slip bekymringerne

Holdnummer: 2123-083

Tid: 13/10, tirsdag, kl. 10.00-14.00

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Underviser: Michael Baastrup Portz, autoriseret psykolog og certificeret metakognitiv terapeut

Hvad nu hvis det går galt? Hvad mente vedkommende med det? Er jeg mon god nok? Det er en udbredt opfattelse, at den bedste måde at takle kriser er ved at bearbejde dem. Vi taler, tænker og analyserer i et forsøg på at tømme rygsækken for dårlig baggage. Men psyken skal ikke betragtes som en rygsæk. Ifølge ny forskning inden for metakognitiv terapi bør sindet i stedet betragtes som en si, hvor alt passerer, med mindre vi selv aktivt vælger at holde fast i det. Bliv introduceret til metakognitiv terapi, og få øvelser, der kan hjælpe dig med at slippe bekymringer.

Livskvalitet – grib det gode liv

Holdnummer: 2123-084

Tid: 8/9, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Med stress og jag haster vi afsted i vores egen lille verden. Med hovedet begravet i telefonen og tankerne beskæftiget med fortidens fejltrin og fremtidens bekymringer. Men er der en vej til et mere enkelt liv? Et liv med fokus på nærvær og samvær. Et liv, hvor vi sænker farten, vender udviklingsræset ryggen og i stedet mærker verden og er til stede i nuet – til gavn for os selv og dem omkring os. Et liv med øget livskvalitet.

08/09: Positiv psykologi. Hans

Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet, samt ekstraordinær professor, North-West University, South Africa

15/09: Hjernen, fordybelse og

koncentration. Albert Gjedde, professor i translationel neurobiologi, Syddansk Universitet

22/09: Den gode samtale. Carsten

Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

29/09: En pause i naturen. Simon

Høegmark, naturvejleder og ph.d.-studerende i naturterapi, Syddansk Universitet

06/10: Skønlitteraturens helbre-

dende kraft. Mette Steenberg, forsker i litteratur, Aarhus Universitet

**Folkeuniversitetets
undervisning foregår
på Aarhus Universitet i
Herning – med mindre
andet er angivet. Se
lokale på fuau.dk**

Asser Hedegård Thomsen fortæller om 'detektivarbejdet' som retsmedicin. Mød ham i 'Retsmedicin og drab' side 12.

Kender du en psykopat?

Holdnummer: 2123-082

Tid: 27/10, 1 onsdag, kl. 17.30-21.30

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Underviser: Tine Wøbbe, chefpsykolog, Psykiatrisk Center Sct. Hans

De fleste af os vil nok mene, at vi ikke møder ret mange psykopater i hverdagen. Vi hører om dem i TV eller fascineres af fiktive karakterer. Men psykopati kan komme til udtryk i både større og mindre grad. I Danmark antager man, at der findes omkring 250.000 psykopater. Det betyder, at vi hver især kender én – måske to. Så hvad dækker begrebet egentlig over? Hvornår er man psykopat? Hvor møder man dem typisk, og hvordan tackler man en psykopat? Undervisningen tager bl.a. afsæt i bogen 'Kort og godt om psykopati' (Dansk Psykologisk Forlag).

Hjernemad

Holdnummer: 2123-232

Tid: 27/10, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Kan vi spise os til et bedre mentalt helbred? Vi ved det alle sammen godt – det, vi spiser, påvirker vores fysiske og psykiske sundhed. Men hvordan påvirker kosten rent faktisk vores hjerne? Er der nogle særlige fødevarer, der egner sig godt til at give vores hjerne energi? Hvad er sammenhængen mellem tarmen og hjernen? Og hvad betyder vaner?

27/10: Introduktion til hjernen, og hvorfor den har brug for mad. Per Bendix Jeppesen, lektor i endokrinologi, Aarhus Universitetshospital

03/11: Tarmen – den tredje hjerne? Anders Abildgaard, læge, ph.d., Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet

10/11: Hjerne kemi og spiseadfærd. Jakob Linnet, dr.med., ph.d., cand.psyh.aut., leder af klinik for ludomani og BED, Odense Universitetshospital

17/11: Toptrimmede tarme og tanker. Mette Borre, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital

24/11: Hjernens aldring – kan den påvirkes af det, vi spiser? Morten Scheibye-Knudsen, læge, lektor i aldring, Center for Sund Aldring, Københavns Universitet

01/12: Vaner, kropserfaring, selvkontrol og måltider. Niels Viggo Hansen, filosof, fysiker, postdoc v. Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet

Alt hvad du bør vide om psykologi

Holdnummer: 2123-236

Tid: 3/11, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00.

Ingen undervisning 24/11

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Hvordan fungerer menneskets hukommelse, hvad påvirker vores sociale adfærd, og hvordan udvikles vores personlighed? Psykologi handler om at forklare, hvorfor vi mennesker oplever, føler, tænker, handler og udvikler os, som vi gør. Få indblik i de vigtigste milepæle inden for psykologi, og bliv introduceret til den nyeste viden på området. Forelæsningsne giver dig redskaber til refleksion og analyse af psykologiske problemstillinger. Bliv klogere på dig selv og andre, og få en bedre forståelse og respekt for menneskers forskelligheder.

03/11: Socialpsykologi. Per Schultz Jørgensen, professor emeritus i socialpsykologi, Aarhus Universitet

10/11: Læringspsykologi. Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet

17/11: Udviklingspsykologi. Osman Skjold Kingo, lektor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet

01/12: Kognitionspsykologi. Simon Nørby, lektor i kognitionspsykologi, Aarhus Universitet

08/12: Personlighedspsykologi. Ole Michael Spaten, lektor i personlighedspsykologi, Aalborg Universitet

Kunsten at glædes

Holdnummer: 2123-085

Tid: 8/12, 1 onsdag, kl. 17.00-21.30

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Underviser: Jesper Bay-Hansen, speciallæge og specialist i klinisk sexologi

Flere og flere danskere føler sig så stressede i dagligdagen, at det går ud over livsglæden og evnen til at arbejde og fungere normalt – også socialt. Så hvordan kan du undgå, at den travle tid belaster dig, så du mister glæden, lysten og energien? Det kan i den grad øge livskvaliteten at kunne glæde sig på andres vegne og dele sin glæde med andre. Med afsæt i den nyeste viden om stress, trivsel og livskvalitet sætter denne aften fokus på, hvordan du kan løfte din livsglæde og styrke dine sociale relationer. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Medglæde – kunsten at glæde sig med andre' (Forlaget Ella).

Sommeruniversitet

Videnoplevelser i smukke rammer på Moesgaard Museum ved Aarhus

Islam i mødet med Europa

Holdnummer: 2121-005

Tid: 17/8, 1 tirsdag, kl. 10.30-16.30

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Underviser: Niels Valdemar Vinding, postdoc i islamiske studier, Københavns Universitet

Hvordan stiller forskellige muslimske grupper sig i forhold til ekstremisme? Er der en indbygget modstrid mellem sharias fordringer og det at leve i europæiske demokratier? Hvem løfter ansvaret på islams vegne i mødet med fremtidens Europa og Danmark? I starten af 2019 kunne Norges efterretningstjeneste konkludere, at der siden 2017 har været en halvering af islamistisk terror i Europa, og at tendensen forventes at fortsætte. Hvad er status lige nu?

Litteraturterapi – magien ved at læse og skrive

Holdnummer: 2121-004

Tid: 17/8, 1 tirsdag, kl. 10.30-16.30

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Underviser: Karen Margrethe Schifter Kirketerp, autoriseret psykolog

Litteratur er et enestående medie med en særlig kraft til at overskride grænser og udvide livsverdener, men med det blanke papir kommer også en unik mulighed for at undersøge vores egne indre verdenskort, skabe fiktive verdener uden restriktioner, værne om vores egen stemme og skabe en mulig "verbal kremation" af svære oplevelser. Inden for psykologiens verden viser forskning, at litteratur bl.a. kan medvirke til stressforløsning, styrket analytisk tænkning, udvidet selvforståelse og -refleksion samt øget empati.

Firenze og Venedig – de første moderne byer i verden

Holdnummer: 2121-006

Tid: 18/8, 1 onsdag, kl. 10.30-16.30

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Underviser: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Fra 1100-tallet til 1500-tallet gennemgik Firenze og Venedig en intens politisk, social og økonomisk udvikling, der satte et blivende fingeraftryk på verdenshistorien. Byernes rivalisering, samarbejde og krig med hinanden og omverdenen frigjorde nye dimensioner af menneskets forståelse af sig selv, staten og samfundet, og bystaterne blev Europas centrum for kunst, politisk teori, innovation og økonomisk foretagsomhed.

Filosofihistorien på én dag

Holdnummer: 2121-002

Tid: 18/8, 1 onsdag, kl. 10.30-16.30

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Underviser: Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet

Tag med på en rejse gennem filosofiens historie fra dens første begyndelse til i dag. Få præsenteret nogle af historiens mest indflydelsesrige filosoffer, få kendskab til deres tanker om verdens indretning og vores mulighed for at erkende den, og få indblik i deres bidrag til forståelsen af samfundet og det gode liv. Bliv klogere på nogle af historiens store filosofiske tænkere, som har været med til at forme vores tankeverden.

Kunst og erkendelse

Holdnummer: 2121-003

Tid: 19/8, 1 torsdag, kl. 10.30-16.30

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Underviser: Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Hvad er det, billedkunsten kan – ikke alene i forhold til andre kunstarter, men også i forhold til fx videnskab, tro og filosofi? Hvad har man i forskellige perioder af historien forbundet med det, vi kalder kunst, og hvad har kunsten demonstreret som sine potentialer og begrænsninger? Bliv klogere på, hvad kunst er, og hvad kunst kan, når vi søger svar på disse og lignende spørgsmål, belyst med udgangspunkt i konkrete kunsthistoriske nedslag i værker og holdninger fra oldtid til nutid og med særlig interesse for de store paradigmatiskke ændringer, der har fundet sted.

Fortællingen om universet

Holdnummer: 2121-001

Tid: 19/8, 1 torsdag, kl. 10.30-16.30

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Underviser: Tina Ibsen, astrofysiker og videnskabsformidler

Hvis vi vil kende vores egen – menneskets – historie, må vi kigge langt ud i universet. Herfra kommer de byggesten, som vi og alt omkring os består af. Vi starter historien for 13,8 mia. år siden med universets dannelse og Big Bang. Herfra fortsætter vi historien ved at se på, hvordan stjerner dannes, lever og dør i voldsomme supernovaeksplosioner. Når vi har samlet al vores viden om, hvor universets bestanddele kommer fra, vender vi igen blikket mod stjernerne. Sker de samme processer flere steder? Og er der grundlag for liv andre steder i det enorme univers?

Natur og univers

Altings begyndelse

Holdnummer: 2113-048

Tid: 28/1, 6 torsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Det er svært ikke at fortabe sig i naturvidenskabens fascinerende forklaringer på vores tilstedeværelse i verden. Om det er Big Bang, vejen fra vand til land, menneskets første fodspor eller noget helt fjerde. Men hvordan er egentlig historien om altings begyndelse, når den bliver belyst af forskellige fagligheder? I denne forelæsningsrække ser vi nærmere på altings begyndelse – både som den beskrives i naturvidenskaben, som den fortolkes i religionerne, og som den graves frem i arkæologien og historiebøgerne. Hvordan opstod livet i universet? Hvad siger Det Gamle Testamente om skabelsesberetningen? Hvor stammer de første mennesker fra? I rækken gives også afslutningsvis et bud på, hvad vi så skal, når nu vi er her, og hvad der sker, når det hele slutter.

- 28/01: Big Bang og universet bliver til.** Ole Eggers Bjælde, astrofysiker og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet
- 04/02: Religion og samfundets begyndelse.** Anders Klostergaard Petersen, professor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 11/02: Livets oprindelse – fra vand til land.** Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet
- 18/02: I menneskets ældste fodspor.** Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet
- 25/02: Nu er vi her – hvad er så meningen med det?** Mia Skjold Tvede Henriksen, ph.d. i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet
- 04/03: Når altings begyndelse har en afslutning – katastrofer og undergang i populærkulturen.** Esben Bjerggaard Nielsen, lektor i retorik, Aarhus Universitet

Alt hvad du bør vide om Danmarks natur

Holdnummer: 2113-290

Tid: 10/2, 7 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 950 kr., studerende 505 kr.

Naturen er særegen, fordi den både repræsenterer en mangfoldighed og en begrænsning. Den er vild, frodig og føles uendelig, men den er samtidig indikator for biodiversitetskrise, klimaændringer og ressourceudtømmning. Bliv klogere på den natur, der venter lige uden for døren, og den måde, den spiller ind i hele verdens økosystem på. Hvad betyder skovene for verdens klima? Hvilke arter af fx pattedyr, fisk og insekter kan du finde i Danmark? Hvad er de mest fantastiske naturhistorier, og hvad er de mest foruroligende? Og hvilke områder i Danmark bør du besøge for at blive klogere på det hele? Forelæserne tager dig med på en tur i det danske land og åbner dine øjne for en enorm verden af liv.

- 10/02: Introduktion: Den biologiske mangfoldighed.** Naia Morueta-Holme, adjunkt i makroøkologi, Globe Institute, Københavns Universitet
- 17/02: Pattedyr.** Thomas Secher Jensen, seniorforsker emeritus, Naturhistorisk Museum
- 24/02: Fugle.** Kevin Kuhlmann Clausen, forsker i faunaøkologi, Aarhus Universitet
- 03/03: Fisk.** Peter Rask Møller, lektor i zoologi, Statens Naturhistoriske Museum
- 10/03: Insekter.** Philip Francis Thomsen, lektor i økologi, Aarhus Universitet
- 17/03: Padde og krybdyr.** Hans Viborg Kristensen, samlingsansvarlig konservator og kurator, Naturhistorisk Museum
- 24/03: Vilde planter.** Anders Sanchez Barfod, lektor i biologi, Aarhus Universitet

Kristendom og naturvidenskab – er de hinandens modsætninger?

Holdnummer: 2113-019

Tid: 25/3, 1 torsdag, kl. 19.30-21.15

Pris: 195 kr., studerende 145 kr.

Underviser: Jens Olaf Pepke Pedersen, seniorforsker i klimaændringer, DTU Space

Naturvidenskaben har i kraft af blandt andre Kopernikus, Galilei og Darwin flyttet mennesket væk fra en plads i universets centrum og som slutmålet for livets udvikling. Vi ser på nogle af de store sammenstød mellem kristendom og naturvidenskab, som ofte bliver fremhævet af eftertiden, men som i samtiden ikke blev opfattet som større konflikter. Tværtimod fandt mange forskere inspiration i kristendommen, og under den naturvidenskabelige revolution i 1500- og 1600-tallet var naturvidenskaben tæt knyttet til den kristne tro, der var videnskabens egentlige motivation og legitimation. Men hvordan er samspillet mellem kristendom og naturvidenskab i dag? Fører naturvidenskaben til ateisme, eller er der spørgsmål, som naturvidenskaben ikke kan svare på?

Naturvidenskabens detektiver

Holdnummer: 2123-066

Tid: 8/9, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Den bibelske gengældelseslov 'øje for øje, tand for tand' kunne nemt forveksles med en retsmedicinsk procedure. Der er dog en verden til forskel. Men hvad sker der egentlig i obduktionslokalet, i laboratorierne og i undersøgelsesrummene, når politiet kommer med nye kroppe – døde og levende – til undersøgelse? Mange forskere og eksperter arbejder hele tiden på at hjælpe politiet med opklaringsarbejdet i både store og små kriminalsager. Få et unikt indblik i, hvordan naturvidenskabens eksperter arbejder som detektiver i kriminalitetens verden og hjælper med opklaringen af selv de mest komplicerede mordgåde.

08/09: Retsmedicin: Hvad den døde krop afslører.

Asser Hedegård Thomsen, speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet

15/09: Retsentomologi: Maddiker, fluer og tiden

efter dødens indtræden. Thomas Pape, lektor og kurator, Statens Naturhistoriske Museum

22/09: Retskemi: Behandlet, påvirket eller forgiftet?

Martin Worm-Leonhard, retskemiker, Syddansk Universitet

29/09: Retsodontologi: Tænder og kæber – et

kæmpebibliotek af personlige informationer hos både levende og døde. Dorte Arenholt Bindslev, adjungeret professor, specialtandlæge, Aarhus Universitet

06/10: Klinisk retsmedicin: Personundersøgelsen

og forbrydelsens tydelige spor. Lise Frost, speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet

13/10: Retsgenetik: Når DNA-spor fortæller en

historie. Stine Frisk Fredslund, laboratorieleder, Retsgenetisk Afdeling, Københavns Universitet

På skattejagt i naturen

Holdnummer: 2123-067

Tid: 8/9, 3 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Et metaldetektorfund på linje med Solvognen. Guld i gemmerne på loftet. Eller forsvundne skatte fra 2. Verdenskrig. De fleste af os har nok drømt om at finde værdier på adrenalinfyldte skattejagter, der er Indiana Jones værdig. Og faktisk gemmer naturen i sig selv på rigtig mange interessante skatte i form af bl.a. fossiler og rav. Mød en række eksperter, der har gjort skattejagt i naturen til en del af deres professionelle virke. Hør om deres vildeste opdagelser, få tips til de bedste steder at gå på jagt i den danske naturs eget skatkammer, og bliv klogere på arbejdet med danekræ, der kan give os helt uvurderlige oplysninger om den geologiske og biologiske udvikling – og sår om det ydre rum.

08/09: Danekræ – enestående fossiler, mageløse meteoritter og sjældne krystaller.

Bent Erik Kramer Lindow, palæontolog, Statens Naturhistoriske Museum

15/09: Rav – et vindue til fortiden.

Anders Leth Damgaard, ravforsker og formand for Den Danske Ravklub

22/09: Fossiljagt i Danmark – hvad

kan du finde, og hvor? Line Henriette Broen, geolog, Aarhus Kommune

Universets gåder

Holdnummer: 2123-065

Tid: 27/10, 4 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Hvad kom før Big Bang? Og er der liv på andre planeter i universet? Kompetente videnskabsmænd og -kvinder har gennem historien dedikeret deres liv til at løse universets mange gåder. Men når nye opdagelser gøres, og gåder løses, følger der som regel en række nye spørgsmål med. Der er stadig meget, vi ikke ved endnu. Og det er måske ikke så underligt, når man tænker på, at universet er 13,7 milliarder år gammelt og fyldt med mere end 100 milliarder galakser. Hver dag arbejder danske forskere på at komme lidt tættere på at løse både nye og gamle gåder, og i denne forelæsningsrække får du mulighed for at møde en stribe af dem. Bliv klogere på universet lige fra vores eget solsystem til det tilsyneladende uendelige mørke, der omgiver os.

27/10: Ved vi alt om vores eget solsystem? Ole Eggers

Bjælde, astrofysiker og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet

03/11: Er der liv på andre planeter?

Mia Lundkvist, assistent professor i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

10/11: Hvordan er vores egen

galakse blevet til? Amalie Stokholm, ph.d.-studerende i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

17/11: Hvordan skete Big Bang?

Steen Hannestad, professor i astronomi, Aarhus Universitet

**Lyt til vores naturprogram
'Vildspor' på Radio4 lørdage kl. 12-14,
når biologer rapporterer direkte fra vores
fortryllende natur.**

Religion og filosofi

Filosofihistorie – fra år 1900 til i dag

Holdnummer: 2113-031

Tid: 27/1, 8 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 1075 kr., studerende 565 kr.

Den historiske periode, som strækker sig fra 1900 til i dag, byder på mange afgørende filosofiske idéer og tanker. Forelæsningerne præsenterer nogle af de mest betydelige filosoffer fra perioden. Lær at forstå de filosofiske teorier og mennesket bag dem, når vi gennemgår en perlerække af historiens filosofiske tænkere. Bliv nysgerrig på sproget, eksistensen, idéhistorien, kønnet og meget mere, når vi tager livtag med nogle af de tanker, der har været med til at forme vores menneskesyn og samfund, som det ser ud i dag.

- 27/01: Martin Heidegger: Spørgsmålet om væren.** Thomas Schwarz Wentzer, professor i filosofi, Aarhus Universitet
- 03/02: Ludwig Wittgenstein: Sprog, verden og livsform.** Lars Bo Gundersen, lektor i filosofi, Aarhus Universitet
- 10/02: Jean-Paul Sartre: Eksistensen går forud for essensen – om menneskets radikale frihed.** Kresten Lundsgaard-Leth, adjunkt i anvendt filosofi, Aalborg Universitet
- 17/02: Simone de Beauvoir: Frigørelse og køn.** Cæcilie Varslev-Pedersen, ph.d. i filosofi, New School for Social Research
- 24/02: Hannah Arendt: Ondskabens banalitet og totalitarismen.** Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie
- 03/03: Jürgen Habermas: Vægten af det bedre argument.** Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet
- 10/03: Michel Foucault: Videnskabshistorie, magtanalytik og subjektivering.** Lars Thorup Larsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 17/03: Judith Butler og Alenka Zupancic: Væren, politik og seksualitet.** Rasmus Ugilt, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

De store verdensreligioner – dengang og i dag

Holdnummer: 2113-268

Tid: 17/2, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Tilrettelægger: Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Religioner har eksisteret siden tidernes morgen, da mennesket til alle tider har skabt religiøse forestillinger. Også i dag fylder religionerne en stor del af verdensbilledet. Men mennesket, verden og samfundet ændrer sig – og det samme gør religionerne og den måde, de dyrkes på. Religioner tilpasser og udvikler sig imidlertid forskelligt. For selv om der er mange ligheder mellem de enkelte religioner, er der mindst lige så mange forskelle. Hvorfor overlever nogle religioner, mens andre uddør? Hvorfor tilpasser nogle religionsformer sig bedre til det moderne samfund end andre? Hvad er religionernes udviklingspotentialer og 'unikke salgsargumenter'? Bliv introduceret til de store verdensreligioner med særligt fokus på deres udvikling gennem tid og rum frem til i dag.

- 17/02: Religion og religionstyper.** Hans Jørgen Lundager Jensen, professor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 24/02: Hinduisme.** Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 03/03: Buddhismen.** Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 10/03: Jødedom.** Marianne Schleicher, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 17/03: Kristendom.** Anders Klostergaard Petersen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 24/03: Islam.** Thomas Brandt Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Det meningsfulde liv – ifølge filosofien og psykologien

Holdnummer: 2113-016

Tid: 20/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Underviser: Anders Dræby, ph.d. i eksistentiel terapi, cand.mag. i idéhistorie og filosofi, master i humanistisk sundhedsvidenskab

Hvad er et godt liv? I løbet af de senere år er man i stigende grad begyndt at forstå det som det meningsfulde liv. Selvom vi i dag har materiel velstand, demokrati og bedre sundhed, har vi imidlertid ikke nødvendigvis en større mening med tilværelsen. Stadig flere savner dybere sammenhæng og retning. Men hvad er livs-mening egentlig for noget, og hvordan opnår man et meningsfuldt liv? Vi bevæger os igennem filosofiens og psykologiens forskellige svar på de spørgsmål og kommer både omkring Jean-Paul Sartre, Carl Gustav Jung og flere andre.

Filosofi og fællessang: Tillid og fællesskab

Holdnummer: 2113-106

Tid: 25/3, 1 torsdag, kl. 17.15-19.00

Pris: 255 kr., studerende 170 kr.

Undervisere: Cecilie Eriksen, filosof og forfatter, og David Mondrup, højskolelærer og musiker

Tillid og fællesskab er ombejlede emner i den internationale forsknings spotlys. De er bl.a. midtpunktet i den tillidskrise, som nogle forskere hævder truer med at underminere de vestlige demokratier. Og i arbejdslivet har tillid i fællesskaber fået bevågenhed som en økonomisk vækstfremmer, der muliggør effektivt samarbejde. Men før al den virak tænkte den danske filosof K.E. Løgstrup over tilliden og det skæbnefællesskab, den kaster os ud i. Kom med til en aften, hvor intellekt, følelser og fællesskab bliver næret gennem forelæsning og sang. Syng i vilden sky eller med et sagte pip – alle er velkomne.

Filosofi i verdensklasse

Holdnummer: 2123-210

Tid: 8/9, 4 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Filosofihistorien byder på mange fantastiske idéer og teorier om vores verden og vores eksistens. Tanker, der er udtænkt af historiens mange store filosoffer og nedskrevet i et utal af filosofiske værker. Alligevel dukker nogle filosofiske værker oftere op end andre. Hvorfor? Fordi de er i en klasse for sig! Bliv klogere på en perlerække af filosofihistoriens helt store mesterværker, der har dannet grundlaget for vores tænkning, og som stadig den dag i dag er væsentlige at kende til.

08/09: Platon – Staten. Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet

15/09: Aristoteles – Etikken. Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Syddansk Universitet

22/09: René Descartes – Meditationer over den første filosofi. Thomas Schwarz Wentzer, professor i filosofi, Aarhus Universitet

29/09: Immanuel Kant – Kritik af den rene fornuft. Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

Gå dig klog – filosofisk vandretur

Holdnummer: 2123-022

Tid: 19/9, 1 søndag, kl. 15.00-17.30

Pris: 295 kr., studerende 245 kr. Inkl. kaffe/te og en bolle/kage i caféen hos Silkeborg Bad.

Mødested: Silkeborg Bad, Caféen, Gjessøvej 40

Underviser: Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

Vandring har for mange filosoffer været et redskab til at bevæge tankerne, finde inspiration og få sat gang i sammenspillet mellem krop og sind. Vær med, når vi i selskab med Carsten Fogh Nielsen sætter farten ned og drager på en filosofisk vandretur. Vi filosoferer over sprogets forunderlighed; over hvor naturen slutter og kulturen begynder og over vores ansvar for at passe på naturen. Vi mødes i caféen og starter med kaffen.

Alderdommens filosofiske livskunst

Holdnummer: 2123-248

Tid: 13/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Underviser: Anders Dræby, ph.d. i eksistentiel terapi, cand.mag. i idéhistorie og filosofi, master i humanistisk sundhedsvidenskab

Vi kan have brug for hjælp, når vi nærmer os livets sidste fase. I dag bliver stadig flere af os nemlig gamle i en kultur, der forherliger ungdommen. Samtidig lever vi i en teknologisk tidsalder, der har tilsidesat alderdommens visdom, og vi mangler gode visioner for at ældes. Men der er hjælp at hente hos fortidens filosoffer og åndelige lærere, der var optagede af, hvordan man får en god alderdom. Den bør nemlig være den bedste periode i livet, som er fyldt med ro og visdom. Kom med på en rejse gennem alderdommens filosofiske livskunst, og mød bl.a. Epikur, Cicero og Østens visdomstraditioner. Deres indsigter om alderdom er lige så relevante i dag.

At synge sammen giver glæde og fællesskab. I foråret skal vi synge sammen til 'Filosofi og fællessang: Tillid og fællesskab'. Se side 19.

Livestreams

Forelæsninger hjemmefra

I 2020 har over 30.000 deltagere fra hele landet fulgt Folkeuniversitetets livestreams. Vi fortsætter succesen i 2021, hvor du med et enkelt klik kan åbne en ny verden af viden. Du får et link direkte i din indbakke ved tilmelding.

The Shortest History of England – livestream with James Hawes

Number: 2112-357

Date: 3/3, 1 Wednesday, 16.30-17.45

Price: 65 kr., students 30 kr.

Lecturer: James Hawes, author, dr., Oxford Brookes University

Moderator: Noa Kjærsgaard Hansen

There has never been a better time to understand why England is the way it is. Taking his departure in his critically acclaimed and bestselling book 'The Shortest History of England' Dr. James Hawes tells us the history of England in roughly 60 minutes. He journeys from Caesar to Brexit via Conquest, Empire and World War, to discover an England very different to the standard vision. Its fate has for ages been bound up with that of its neighbours; and – for the past 1,000 years – it has harboured a class system like nowhere else on Earth.

Tysklands første kvindelige kansler – livestream med Birgit Stöber

Holdnummer: 2111-399

Tid: 10/3, 1 onsdag, kl. 16.30-17.45

Pris: 65 kr., studerende 30 kr.

Underviser: Birgit Stöber, professor i kommunikation, BSP Business School Berlin

Moderator: Noa Kjærsgaard Hansen

Hun er født i Hamborg, opvokset i DDR og har en ph.d. i fysik. Og så har hun ledet et land med over 80 mio. indbyggere igennem 16 år. Der er selvfølgelig tale om Tysklands første kvindelige kansler Angela Merkel. I 2021 er en æra imidlertid slut. Angela Merkel har meldt ud, at hun ikke genopstiller til det kommende valg. Hvordan har Merkel forandret tysk politik? Og hvordan har den politiske retorik og kommunikation udviklet sig, siden hun blev kansler første gang i 2005?

Syv liv i Rødstrømpebevægelsen – livestream med Pernille Ipsen

Holdnummer: 2111-358

Tid: 18/3, 1 torsdag, kl. 19.00-20.15

Pris: 65 kr., studerende 30 kr.

Underviser: Pernille Ipsen, lektor i historie og køns- og kvindeforskning, University of Wisconsin-Madison

Moderator: Noa Kjærsgaard Hansen

I årene 1970-1975 spredtes kvindebevægelsen med gevaldig hast. Det blev en af de vigtigste sociale bevægelser i danmarkshistorien. Med udgangspunkt i sin egen familiehistorie fortæller Pernille Ipsen om livet i Rødstrømpebevægelsen. Hendes syv mødre etablerede et kvindekollektiv og kastede sig ind i kvindekampen med det mål at frigøre sig fra patriarkatet, skabe plads til nye måder at være kvinder på og skabe en mere lige og retfærdig verden. Baseret på Ipsens bog 'Et åbent øjeblik. Da mine mødre gjorde noget nyt' (Gyldendal).

**Læs mere og
tilmeld dig på fuau.dk**

Følg livestreams om banebrydende litteratur med Simona Zetterberg-Nielsen, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet.

Romanen: Værker der sprængte rammen – livestream med Simona Zetterberg-Nielsen

Holdnummer: 2111-441

Tid: 19/1, 3 tirsdage, kl. 17.00-18.15

Pris: 195 kr., studerende 90 kr.

Underviser: Simona Zetterberg-Nielsen, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Værker, der har sprængt romangenren og endda udfordret selve litteraturens ramme – det er omdrejningspunktet for tre onlineforelæsninger. Vi rejser tilbage til 1700-tallets Laurence Sternes, som med 'Tristram Shandys Levned og Meninger' udfordrede romanen og selvbiografien før nogen af genrene var etablerede. Vi zoomer ind på B. S. Ingemanns 'Valdemar Seir', der gjorde romanen til en populær genre. Og endelig dykker vi ned i bl.a. Karl Ove Knausgårds 'Min Kamp', der viser, hvordan romanen bliver sprængt ved at sammenblande elementer fra forskellige genrer.

Universet, livet og alting – livestream med Troels C. Petersen

Holdnummer: 2111-442

Tid: 25/1, 3 mandage, kl. 17.15-18.30

Pris: 195 kr., studerende 90 kr.

Underviser: Troels C. Petersen, lektor i eksperimentel subatomar fysik, Niels Bohr Institutet

I denne online forelæsningsrække er intet spørgsmål for stort. Hvordan er vores univers blevet til, hvad er der i det, hvad er dets historie og skæbne – og hvordan ved vi alt det? Hvordan er betingelserne for liv kommet, hvordan er livet på Jorden opstået, og hvordan leder vi efter liv andre steder? Hvad består vores verden og univers egentlig af? Vær med til at stille de allerstørste spørgsmål, når Troels C. Petersen i tre online forelæsninger gennemgår selve fundamentet – ikke kun for vores liv på Jorden, ikke kun for universet på stor skala, men for alting!

Statsdannelser gennem tiden – livestream med Martin A. Husted

Holdnummer: 2111-440

Tid: 27/1, 3 onsdage, kl. 17.00-18.15

Pris: 195 kr., studerende 90 kr.

Underviser: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Vi skal tilbage til Frankrig under enevælden, hvor Ludvig 14. lykkedes med at koncentrere magten omkring sig selv. Vi skal se på Bismarcks samling af Tyskland og den måde at legitimere en statsmagt på, der opstod gennem en ny idé: Forestillingen om nationen. Endelig tager vi til 1970'ernes Kina, hvor Deng Xiaoping skabte en ny type stat i krydsfeltet mellem kommunisme og kapitalisme. Stater har historisk set vidt forskellige ud. Men er der nogle træk, der går igen på tværs af tid og sted? Få svaret gennem tre online forelæsninger.

Find og dyrk motivationen – livestream med Lotte Bøgh Andersen

Holdnummer: 2111-438

Tid: 28/1, 3 torsdage, kl. 17.15-18.30

Pris: 195 kr., studerende 90 kr.

Underviser: Lotte Bøgh Andersen, professor og centerleder for Kronprins Frederiks Center for Offentlig Ledelse, Aarhus Universitet

Motivation er den energi, vi er villige til at lægge i at nå en målsætning. Vi kan fx være motiverede, fordi vi gerne vil have en belønning, eller fordi vi føler, vi gør en positiv forskel. Andre gange handler det om, at de opgaver, vi skal løse, er spændende. Hvorfor er nogle mere motiverede end andre? Hvilke vigtige effekter har motivation på vores resultater? Hør i tre online forelæsninger om, hvordan vi dyrker både vores egen og andres motivation. Vi kan nemlig gøre en masse for at finde motivationen – og for at forblive motiverede.

Arkæologi og historie

Danmarks historie

Holdnummer: 2113-211

Tid: 25/2, 5 torsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Tag med på en rejse gennem Danmarks historie fra reformationen gennem enevælde, demokrati og velfærdsstat til globale tider, og hør om, hvordan Danmark bliver det land, vi kender. Det er fortællingen om en nordisk stormagt, der skrumper til en lille plet på landkortet, om bygge- og krigsglade konger, om driftige og selvbevidste borgere og bønder, der sætter damp under landet – og vejen mod demokrati. Det er historien om folkehøjskoler, fagforeninger og foreningsliv. Og kvinder, der går til stemmeurnerne og ud på arbejdsmarkedet. Om verdenskrige, kriser, Stauning eller kaos – og frygt for, at den kolde krig bliver varm.

25/02: 1500-1750: Fra reformation til enevælde. Jeppe Büchert Netterstrøm, lektor i historie, Aarhus Universitet

04/03: 1750-1914: Fra enevældigt imperium til demokratisk nationalstat. Claus Møller Jørgensen, lektor i historie, Aarhus Universitet

11/03: 1914-1945: Fra krig over kriser til krig. John V. Jensen, museumsinspektør, Varmemuseerne

18/03: 1945-1973: Velfærdsstat og kold krig. Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd

25/03: 1973-i dag: Globale tider. Thorsten Borring Olesen, professor i historie, Aarhus Universitet

Europas historie

Holdnummer: 2113-097

Tid: 20/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Underviser: Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd

Europa forstået som en verdensdel blev opfundet af de gamle grækere, men først i middelalderen voksede en forestilling om noget særligt europæisk frem. Oftest har europæerne nu mest opfattet Europa som en relevant enhed, når det kom til at definere sig i forhold til resten af verden. Tag med historiker Søren Hein Rasmussen på ekspedition i Europas voldsomme og brogede historie fra antikken til i dag, og bliv klogere på kontinentets indre og ydre kampe og dets unikke bidrag til verden. Undervejs møder vi bl.a. kejser Konstantin, Columbus, Luther, Hitler og Gorbatsjov.

Få viden hjem i stuen. Vi byder på livestreamede forelæsninger, der kun er et klik væk

Byvandring: På vandring gennem Hernings historie

Holdnummer: 2113-214

Tid: 7/4, 4 onsdage, kl. 16.30-18.00.

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: Se mødesteder på fuau.dk. Vær opmærksom på, at første undervisningsgang er en cykeltur, og at man selv skal medbringe cykel.

Tag med eksperterne fra Museum Midtjylland på en cykeltur og tre byvandring gennem Hernings og oplandets historie. Undervejs kommer vi bl.a. forbi jernaldergravpladser og gennem middelalderlandsbyer. Vi skal høre om, hvordan Herning opstod, fordi den jyske hede blev opdyrket, og et tinghus blev anlagt. Og så skal vi selvfølgelig også høre om, hvordan hedeboernes husflidsproduktion af strømper udviklede sig til en hel tekstilindustri, som blev definerende for det moderne Herning. Vi slutter i Birk, hvor kunst og arkitektur har forvandlet industriområdet.

07/04: Arkæologisk cykeltur gennem Birk, Hammerum og Gjellerup. Martin Winther Olesen, museumsinspektør, Museum Midtjylland (*Obs. Egen cykel skal medbringes*)

14/04: Hernings fødsel. Jesper Meyer Christensen, samlingschef og museumsinspektør, Museum Midtjylland

21/04: Det moderne Herning. Kristine Holm-Jensen, museumsinspektør, Tekstmuseet, Museum Midtjylland

28/04: Birk – kunst, arkitektur og industri smelter sammen. Jesper Meyer Christensen, samlingschef og museumsinspektør, Museum Midtjylland

Danmarkshistorien på én aften

Holdnummer: 2123-114

Tid: 6/10, 1 onsdag, kl. 17.15-20.00

Pris: 275 kr., studerende 165 kr.

Underviser: Carsten Porskrog Rasmussen, overinspektør, Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot, og adjungeret professor i historie, Aarhus Universitet

Det er over tusind år siden, at Danmark blev Danmark i den forstand, at det blev samlet til ét rige. Men siden er både de ydre grænser og den indre samfundsorden ændret afgørende. Hvad er kontinuitet, og hvad er brud i denne lange historie? Hvad har formet Danmark gennem århundrederne? Historiker Carsten Porskrog Rasmussen tager dig med gennem mere end tusind års Danmarkshistorie og giver sit bud på, hvordan riget har udviklet sig udad til og indad til, og hvad der har været afgørende i det lange løb. Rejs med tilbage til kristendommens indførelse, reformationen, svenskekrigene og tabet af Skåne, vores første grundlov, genforeningen med Sønderjylland og salget af Vestindien. Alt dette og meget mere på bare én aften.

Vi troede ikke, det kunne ske her. Jugoslaviens sammenbrud 1991-1999

Holdnummer: 2123-112

Tid: 13/10, onsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 295 kr., studerende 170 kr.

Underviser: Christian Axboe Nielsen, lektor i historie og human security, Aarhus Universitet

Verden så chokeret til i 1991, da Jugoslaviens sammenbrud lynhurtigt udviklede sig til blodig krig. Med Jugoslaviens tidlige historie som forklarende bagtæppe sætter forelæsningserne fokus på Jugoslaviens sammenbrud og krigen, der splittede byer og familier og ledte til koncentrationslejre og massakrer. Få indblik i, hvad der skete, da euforien efter Murens fald pludselig forvandlede til et mareridt med krigen i Jugoslavien, og i freden og retsopgøret, der fulgte. Hvordan kunne det gå så galt så hurtigt? Det er vigtigt at forstå begivenhederne – som en advarsel om, hvad der kan ske, når populisme og nationalisme får frit spil. Christian Axboe Nielsen er forfatter til bogen 'Vi troede ikke, det kunne ske her. Jugoslaviens sammenbrud 1991-1999' (Kristeligt Dagblads Forlag) og har fungeret som ekspertvidne ved retssager ved Det Internationale Krigsforbrydertribunal i Haag, ICTY.

Vikingerne

Holdnummer: 2123-111

Tid: 27/10, onsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 255 kr., studerende 205 kr.

Underviser: Mads Ravn, forskningschef og museumsinspektør, Vejle Museerne

Vikingetiden er en helt særlig del af vores historie, og vikingerne var det folk, som for alvor fik Norden og Danmark på verdenskortet. De erobrede store dele af England og fandt også vej helt til Amerika. I dag fascineres vi stadigvæk af vikingerne. Ikke bare af deres store togter og plyndringer, men også af deres tro, kunst, bygninger og selvfølgelig deres skibe. Kom med til en spændende aften, hvor Mads Ravn, forskningschef og museumsinspektør ved Vejle Museerne, vil gøre os klogere på forskellige aspekter af vikingetiden.

Tysklands historie i det 20. og 21. århundrede

Holdnummer: 2123-113

Tid: 13/11, lørdag, kl. 11.00-16.00

Pris: 395 kr., studerende 235 kr.

Underviser: Philipp Alexander Ostrowicz, dr.phil., seniorforskningsrådgiver, Copenhagen Business School

Den tyske historie i det 20. og 21. århundrede er præget af store modsætninger og omvæltninger. To tabte verdenskrige, Holocaust, Tysklands deling i 1945 og genforening i 1989, den økonomiske krise i 1920'erne og det økonomiske mirakel – "Wirtschaftswunder" – i Vesttyskland efter 1945 har bestemt Tysklands skæbne. Siden Berlinmurens fald i 1989 har landet udviklet sig fra den vesttyske, lidt småborgerlige Bonner Republik og det socialistiske diktatur i DDR til den kosmopolitiske Berliner Republik i det forenede Tyskland. Få overblik over Tysklands historie, økonomi og sociale udvikling med særligt fokus på udviklingen siden (gen-?)foreningen i 1990, aktuelle debatter i samfundet og en perspektivering til tendenser i nutidig tysk litteratur og kultur.

Vi sender Kraniebrud på Radio4 i hverdagene kl. 14-15. Emil Nielsen er vært. Her med Ole Eggers Bjælde og Marie Vejrup, som puster ud efter udsendelsen om dommedag.

Kunst, litteratur og musik

Bertel Thorvaldsen 250 år

Holdnummer: 2113-143

Tid: 28/1, 1 torsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Underviser: Claus Jensen, lektor emeritus i matematik og kunsthistorie, Hasseris Gymnasium

I år 2020 var det 250 år siden, billedhuggeren Bertel Thorvaldsen blev født. Han tilbragte størstedelen af sit liv i Rom, hvorfra han i kraft af enestående talent og flid opnåede en helt utrolig verdensberømmelse, som i dag dog formentlig er falmet noget: Hvor mange kender mon hans værker, bortset fra den ikoniske Kristusstatue i Vor Frue Kirke i København? Helaftensforelæsningsen fortæller i ord og billeder om Thorvaldsens liv og værker. Om kunstnerlivet i Rom, om den begejstrede, nærmest ekstatiske, modtagelse, han fik ved sin hjemkomst til fædrelandet, og om hans museum på Slotsholmen i København.

Kunst i verdensklasse

Holdnummer: 2113-044

Tid: 6/2, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Underviser: Tilde Mønsted, cand.mag. i kunsthistorie

Hvad er det ved Mona Lisas smil, Michelangelos detalje med Guds hånd, der møder Adams og Edvard Munchs udtryksfulde 'Skrik', der gør disse værker så ikoniske? Denne dag kigger vi nogle af kunsthistoriens mesterværker efter i sømmene, ligesom vi ser nærmere på en række af de værker, der gennem historien har været med til at trække kunsten i nye retninger. Hvordan kan et urinal, kantede og forvrængede kroppe, vilde drypmalerier og Marilyn Monroes portræt i massevis være betydningsfulde for kunstens udvikling? Og hvilke nyere værker kandidater til titlen som mesterværk?

Operaens ABC

Holdnummer: 2113-323

Tid: 17/3, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Underviser: Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab og tidligere musikchef for Aarhus Symfoniorkester

Glæde, sorg, kærlighed, død, forbandelser og forløsning – de store følelser er faste bestanddele i operaens 400-årige historie, og genren tiltrækker et større og større publikum. Det er egentlig helt ligetil at lytte til en opera, men det er alligevel en kompleks kunstart. Hvad er vigtigst – tekst eller musik? Hvorfor synger de på fremmedsprog? Kan man overhovedet høre, hvad de synger? Hvad er fx forskellen på en sopran og en mezzosopran? Hvad er orkestrets rolle? Hvad laver en instruktør? Hvem er de vigtigste operakomponister? Få svar på alt dette og mere til på denne opera-temaaften.

Johannes V. Jensens 'Kongens fald'

Holdnummer: 2113-164

Tid: 20/3, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Underviser: Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

Johannes V. Jensens 'Kongens fald' er en fascinerende roman, der tåler mange genlæsninger. Ikke kæmpe-lang, men utroligt righoldig. I 1999 valgte både Politikens og Berlingskes læsere den som det 20. århundredes bedste danske roman. Bogen og dens forfatter er selvfølgelig på kanonlister. Fagfolk bliver ved at skrive om den, forfattere refererer til den, læsere slipper den ikke. Hvad står der i bogen? Hvad er det, der fascinerer? Og hvad ved den kan evt. irritere? Hen over fire timer vil vi gå i dybden med romanen. Vi vil både søge overblik over det myldrende værk – og nærlæse det kapitel for kapitel.

40 ikoniske fotografier

Holdnummer: 2113-040

Tid: 25/3, 1 torsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Underviser: Gunner Byskov, cand.mag. i dansk og kunsthistorie samt leder af fotografuddannelsen, Medieskolerne

Gennem årene har vi set millioner af billeder – og så er der alligevel nogle af dem, der bliver hængende og bliver en del af vores eksistentielle beredskab. Dem kalder vi ikoner, og en meget stor del af dem er fotografier. I løbet af kun én aften vil Gunner Byskov, leder af fotografuddannelsen, præsentere dig for 40 af disse ikoniske fotografier, lige fra år 1840 og frem til vores årtusind, i en gennemgang, der både fokuserer på fotografierne, på de fotografiske kvaliteter og på den historie, der netop gør dem til noget særligt. Mød Newman, Capa, Erik Refner – og alle de andre!

Dansk kunsthistorie – få det store overblik

Holdnummer: 2123-041

Tid: 27/10, 4 onsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Underviser: Tilde Mønsted, cand.mag. i kunsthistorie

Hvem er de største kunstnere, og hvilke værker kan vi ikke komme udenom? Få et historisk overblik, når vi tager turen igennem den danske kunst fra midten af 1700-tallet, hvor Danmark fik sit første kunstakademi, frem til vores egen tids kunst. Vi skal bl.a. omkring guldalderkunstnernes idylliske skildringer af fædrelandet, det moderne gennembruds kritiske blik, kunstnerkolonien i Skagen, modernismens brud med traditionerne, kunstneriske reaktioner efter krigen og samtidskunstens nye måde at tænke kunstbegrebet på. På turen fra fortiden til nutiden er omdrejningspunktet de væsentligste kunstnere, de spændende hovedværker og de interessante historier, der sammen har bidraget til den danske kunsthistories mangfoldighed og udvikling.

27/10: Guldalderen og den nationalromantiske kunst

03/11: Da kunsten blev moderne: Det moderne gennembrud og modernismen

10/11: Kunsten efter krigen: Eksperimenternes tid

17/11: Samtidskunst

Mesternoveller

Holdnummer: 2123-058

Tid: 13/11, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Underviser: Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

Novellen er en genre, der til alle tider har inspireret forfattere. Den korte form kalder på en koncentreret fortælleevne og sprogkunst. Handlingen spidser til i en skelsættende begivenhed, et skæbnøjeblik eller en situation ladet med stemning og udtalte følelser. På dette kursus skal vi læse nogle af de bedste danske noveller fra Blicher, Bang og Pontoppidan over Blixen, Martin A. Hansen og Ribbjerg og til nye novelleforfattere som Naja Marie Aidt, Helle Helle og Dorthe Nors. Og vi skal se på talrige ændringer i novellens form og udtryk – helt frem til sms-novellen og andre eksperimenter.

Lær at se på kunst

Holdnummer: 2123-046

Tid: 13/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Underviser: Anne Sofie Ejersbo, mag.art. i kunsthistorie

Hvordan kan forskellige former for billedkunst opleves? Hvordan sætter man ord på sine indtryk? Er kunsten åben for enhver fortolkning, eller har den en funktion, en morale, et budskab? Denne dag undersøger vi, hvad kunsten vil. Omdrejningspunktet er de kunsthistoriske perioder samt forskellige kunstneres udtryksformer og stilarter. Forelæsningerne stiller skarpt på farver, former, motiver og materialer og gennemgår nogle af de forskellige idealer og holdninger, der har været med til at forme kunstens fortællinger og udtryksformer. Desuden præsenteres en række af de symboler og referencer, der ligger gemt i kunsten. Få værktøjer til at knække kunstens kode.

Forskerne på de skrå brædder. På Folkeuniversitetet kan du få viden på nye måder og i utraditionelle rammer, som her på Fermaten med Sebastian Dorset som vært.

Praktiske *oplysninger*

Programrådet i Herning

Iben Østerbye, Biblioteket i Holstebro (formand)

John Hansen, AU Herning

Søren Brøndum, Herning Gymnasium

Kristine Holm-Jensen, Museum Midtjylland

Rikke Ramm Eberlein, Den Jyske Sangskole

Bente Jensen, Kunsthuset

Sten Tiedemann, rektor på Folkeuniversitetet i Aarhus, Emdrup og Herning

Undervisningssted

Folkeuniversitetet i Herning
Birk Centerpark 15
7400 Herning
fuau.dk / www.fuau.dk / 8843 8000

Tilmelding

Tilmeld dig på fuau.dk, og betal med Dankort, Visa/Dankort, Mastercard, Visa Electron eller MobilePay. Firmabetaling på EAN eller faktura.

Afmelding

Hvis du fortryder, kan du få det indbetalte beløb refunderet fratrukket ekspeditionsgebyr på 100 kr. pr. billet. Afmelding senest 14 dage før holdstart. Tilmelding til rejser/ekskursioner er bindende, og depositum refunderes ikke.

Studierabat

På udvalgte hold gives der rabat til studerende, som er berettiget til SU. Oplys uddannelsessted og årskortnummer ved tilmelding. Husk studie-kort første undervisningsgang.

Fotos og illustrationer

Fotos s. 1 og 7: Jakob Mark Photography; s. 4, 14, 19 og 21: Martin Dam Kristensen; s. 10: Mikael Lyk Madsen; s. 11: Søren Kjeldgaard; s. 25: Ole Jørgensen. Layout og grafik: Walk Agency.

Noter og slides

Slides og undervisningsnoter er ikke inkluderet i prisen, og de kan ikke forventes fremskaffet og udleveret.

Mad og drikke

Det er muligt at købe kolde og varme drikkevarer og diverse snacks i forbindelse med undervisningen.

Forbehold

Folkeuniversitetet forbeholder sig ret til ændring af underviser, lokale, dato, tidspunkt og format. Sådanne ændringer giver ikke ret til refusion af betalingen. Ændringer oplyses på fuau.dk og via mail og/eller SMS. Er vi nødsaget til at aflyse et hold, refunderer vi beløbet til samme konto, som der er betalt fra. Vi tager forbehold for trykfejl i det trykte program.

Programmets miljøaftryk og håndtering

Programmets sider er trykt på 100 % genbrugspapir, og omslaget på ubestrøget offsetpapir. Papirmassen er fra ansvarligt skovbrug eller andre kontrollerede kilder, hvilket bl.a. betyder, at træfældningen opretholder skovens biologiske mangfoldighed, produktivitet og økologiske processer (FSC-mærket). Programmet er fremstillet under skrappe miljøkrav, som er gældende i alle dele af produktets livscyklus (Svanemærket og EU-blomsten). Programmet skal puttes i papircontaineren, når du er færdig med at bruge det. Papiret genanvendes i gennemsnit syv gange.

HISTORISKE DAGE 2021

MØD
HISTORIEN

5 SCENER, 75 UDSKILLERE, 150 EVENTS

ØKSNEHALLEN
10.-11. APRIL

BILLETSALG:
HISTORISKEDAGE.DK

Folkeuniversitetet

DIGITALISERING OG DEMOKRATI: POLITIK OG KULTUR I INTERNETTETS TIDSALDER

MATCHPOINTS KONFERENCEN
AARHUS UNIVERSITET
27. – 29. MAJ 2021

Har sociale medier ødelagt demokratiet? Kan digitale teknologier bremse klimaforandringerne og genstarte økonomien? Vil kunstig intelligens gøre mennesket overflødig? Og hvad skete der, da verdens hospitaler, skoler og museer rykkede online? MatchPoints konferencen 2021 undersøger, hvad digitaliseringen gør ved vores samfund, kultur og hverdag – på godt og ondt.

I dag er internettet overalt, men også mere tvetydigt end nogensinde før. MatchPoints 2021 udforsker internettets indflydelse på tidens største emner: COVID-19 og klimaforandringer, demokratiets tilstand, fake news og meningsbobler, privatliv og overvågning, innovation og lederskab. Førende forskere fra Danmark og udlandet fremlægger den seneste forskning inden for nye teknologier såsom kunstig intelligens og virtual reality.

Konferencen foregår på dansk og engelsk og henvender sig til forskere, it-udviklere, journalister, politikere, embedsmænd, læger, lærere, studerende – og til alle, der gerne vil forstå, hvordan digitaliseringen har omformet vores samfund. Blandt talerne er politolog Francis Fukuyama, prisvindende journalist Anne Applebaum, Microsoft-topchef Marianne Dahl, tidligere minister Tommy Ahlers og tech-ambassadør Anne Marie Engtoft Larsen.

Hvis COVID-19-pandemien umuliggør en udelukkende fysisk afvikling af MatchPoints 2021, vil der være mulighed for at deltage virtuelt i dele af konferencen.

Tilmeldingen til MatchPoints 2021 åbner i januar 2021.

Læs mere om MatchPoints konferencen 2021:
matchpoints.au.dk